

Lov om avståing av grunn m.v. til drift av ikke mutbare mineralske forekomster

Av: Øivind Juul Nilsen

I forrige nummer av NAGS-nytt tok vi for oss bergverksloven som omhandlet mutbare mineraler, d. v. s. mineraler med egenvekt høyere enn 5 og malmer av disse mineralene. La oss nå se på mineraler med lavere egenvekt og hvilke lover som gjelder for disse.

1. Industridepartementet kan gi tillatelse til mot erstatning å kreve avstått:

– Mineralsk forekomst eller rett til å utvinne slik forekomst.

– Grunn og rettigheter som trenges til utvinning av mineralsk forekomst, herunder også til oppføring av verkstedbygninger og boliger for arbeidere og funksjonærer.

– Forøvrig nødvendig grunn og rettigheter som trenges til å foredle de utvunnede mineralene.

2. Det kan ikke søkes om rett til å drive på en forekomst som allerede er i drift eller som må ansees å være en naturlig reserve for drift av nærliggende forekomster.

3. Det gis normalt ikke tillatelse til drift av ikke mineralske forekomster som ligger i innmark, kulturbeite eller som er bebygget med våningshus eller driftsbygning for jordbruk eller ligger nærmere slik bygning enn 100 m.

4. I tillatelse til drift kan det bli gitt strenge pålegg om sikringer, driftsmåter o. s. v. for å sikre eiers, naboers og allmenhetens interesser. Det samme gjelder for tiltak som må settes inn når driften nedlegges.

5. Før det kan gis tillatelse til drift skal eieren og mulige brukere ha hatt anledning til å uttale seg. Dersom det gjelder dyrket mark, skog eller beiter skal også de offentlige myndigheter som forvalter disse ressursene uttale seg.

6. Når driften nedlegges faller alle rettigheter tilbake til vedkommende grunneier. Med tillatelse fra myndighetene kan driften midlertidig innstilles.

7. I forbindelse med at det søkes om driftstillatelse av en forekomst skal det også betales en erstatning til grunneier. Det skal videre betales til grunneier en avgift for hver utvunnet enhet av mineralet. Avgiften avtales eller fastsettes etter skjønn. Det kan også fastsettes en minsteavgift uten hensyn til produksjonen. Likeledes skal grunneier ha en kontant engangserstatning som tilsvarer 25% av verdien av eiendommen eller verdien av rettigheten.

8. Med mineralsk forekomst etter denne lov forstås mineraler, bergarter av enhver art når de forekommer i naturlig tilstand eller som avfallsmasser etter bergverksdrift, steinbrudd, anlegg i fjell eller lignende. Som konklusjon etter det foran nevnte vil vi som amatører måtte gjennom en omstendelig prosess for å få driften av en forekomst av ikke mutbare mineraler. Det kommer også klart frem at vi ikke uten videre kan samle mineraler fra denne type forekomster. Her må tillatelse fra driver innhentes da det ikke er nok å snakke med grunneier. Det er ikke sikkert han kan gi deg tillatelse.